

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PETA NEDJELJA KROZ GODINU

VI STE
SVJETLOST SVIJETA

VELJAČA

Ned. 5. PETA NEDJELJA KROZ GODINU
Dobriča, Jagoda, Modest

Pon. 6. Pavao Miki i drugovi

Uto. 7. Pio IX., Maksim, Držislav

Sri. 8. Jeronim Em. Jozefina B., Mladen

Čet. 9. Skolastika, Apolonija, Zora

Pet. 10. ALOJZIJE STEPANAC
Dan kapelanije PU virovitičko-

Sub. 11. GOSPA LURDSKA, Marija, Marijana

MEDITACIJA

Kardinal Alojzije Stepinac

SLUŽBA RIJEČI

IV. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Vi ste svjetlost svijeta. 4

HOMILIJA

Božja 8

KATEHEZA

Sol zemlje - svjetlo svijeta 10

Mali vjeronaučni leksikon 12

MEDITACIJA

Ako nismo ni svjetlo, ni sol - nismo ni 13

SPOMENDAN

Kardinal Alojzije Stepinac 14

NAŠI POKOJNI 16

Naslovnica: Friedrich Petersen, **Govor na Gori**
Slika preuzeta s: <https://www.aularge.eu/>

mihael

02/2023.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVII. (2023.), broj 2 (553); peta nedjelja kroz crkvenu godinu, 5. veljače 2023.

Kontakt:

vič. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr
Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 88 853, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

Kardinal Alojzije Stepinac

Sanjao sam, da je Uskrs.
Za istim stolom sjedimo
moja majka, vremešna ženica,
sva kao u pamuku tišine,
moj otac, pognut pod teretom godina,
ja, i meni sučelice
Gospodin Nadbiskup Alojzije Stepinac,
Metropolit Hrvatske.
On nas blagoslovi.
Potom reče:
*"Mi nemamo neprijatelja,
i njihovi mrtvi zajedno su s nama."*
Oko nas puno uskrsnoga zraka.
On položi na stol svoje dobre ruke.
Vani pada snijeg.
Zatim gledamo bijeli stolnjak.
Ja jedem kruh i plačem.

Viktor Vida

<https://www.dnainfo.com/>

Prvo čitanje: Iz 58, 7-10

Sinut će poput zore tvoja svjetlost.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Ovako govori Gospodin:
„Podijeli kruh svoj s gladnima,
uvedi pod krov svoj beskućnike,
odjeni onog koga vidiš gola
i ne krij se od onog tko je tvoje krvi.
Tad će sinut poput zore tvoja svjetlost
i zdravlje će tvoje brzo procvasti.
Pred tobom će ići tvoja pravda,
a slava Gospodnja bit će ti zalaznicom.
Vikneš li, Gospodin će ti odgovorit,
kad zavapiš, reći će: 'Evo me!'
Ukloniš li iz svoje sredine jaram,
ispružen prst i besjedu bezbožnu,
dadeš li kruha gladnome,
nasitiš li potlačenog,
tvoja će svjetlost zasjati u tmini i
tama će tvoja kao podne postati.“

Riječ Gospodnja

Prorok Izaija govori o pravoj religioznosti. On u sebi osjeća Božji glas koji ne želi ušutkati. Izaija javno razobličuje religijski formalizam povratnika iz progonstva koji zapostavljaju i zanemaruju rast čovječnosti. Zbog toga svraća pozornost na potrebne i potlačene ljude. Prorok je mišljenja kako se religijski predvodnici naroda ne bi smjeli upuštati u organizaciju i manifestaciju religijskih svečanosti, ako one ne potiču na zbiljsko karitativno djelovanje, jer bi to bila karikatura zajedništva naroda s Bogom. Na to bi trebali paziti svi, jer ne može se očekivati Božji blagoslov ni osobna sreća, ako se čini nepravda, budući da Stvoritelj jednakom ljubavlju voli sva svoja stvorenja te želi da ta sveobuhvatna ljubav bude prisutna i u narodu. Božanska pedagogija je postupna. Bog preko proroka najprije zabranjuje tlačenje, a potom potiče na pritjecanje u pomoć onima koji su u bližem rodu ili pripadnicima svog naroda, jer oni najočitije i najvidljivije vape za pomoć, da bi se tako u čitavom narodu s vremenom razvijala i rasla univerzalna-sveobuhvatna i nesebična ljubav. Ako se u narodu bude vodila briga za siromašne i stradalnike, onda se svi mogu nadati kako će za sve procvasti pravda. U narodu će tada dolaziti do izražaja istinsko svjetlo života koje će ga voditi pravom blagostanju i miru. Tada nitko neće mrmljati tužeći se na Boga kako ih je i on zaboravio, jer kad u narodu ne bude “ispruženog prsta”, tj. kad ne bude prijetnje, prijezira ni tiranije nad bližnjima tada će u narodu zasjati svjetlost kao u sunčano podne, govori Bog preko proroka Izaije i nama danas.

Otpjevni psalam: Ps 112, 4-8a.9

Čestitima sviće ko svjetlost u tami.

Čestitima sviće ko svjetlost u tami:
milostiv, milosrdan i pravedan Gospodin.
Dobro je čovjeku koji je milostiv i daje u zajam,
koji poslove svoje obavlja pravedno.

*****

Dovijeka neće on posnuti:
u vječnome će spomenu biti pravednik.
Žalosne se vijesti neće bojati,
stalno je njegovo srce uzdajuć se u Gospodina .

*****

Postojano mu je srce, ničeg se ne boji.
On rasipno dijeli, daje sirotinji:
pravednost njegova ostaje dovijeka,
njegovo će se čelo slavno uzdići .

*****

Psalam je specifične mudrosne tematike i njime se nastoji promicati blaženstvo čovjeka pred Gospodinom. Radost pravednika jest da odražava sliku Stvoriteljevu. Posebnu pažnju čitatelja zauzima socijalna dimenzija Psalma (r. 4-6) osvrćući se na davanje milostinje i pomoći, kao izvora blagoslova od Gospodina.

Drugo čitanje: 1Kor 2, 1-5

Navijestih vam svjedočanstvo Krista rassetoga.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Kada dođoh k vama, braćo, ne dođoh s uzvišenom besjedom ili mudročću navješćivati vam svjedočanstvo Božje jer ne htjedoh među vama znati što drugo osim Isusa Krista, i to rassetoga. I ja priđoh k vama slab, u strahu i u veliku drhtanju. I besjeda moja i propovijedanje moje ne bijaše u uvjerljivim riječima mudrosti, nego u pokazivanju Duha i snage da se vjera vaša ne temelji na mudrosti ljudskoj, nego na snazi Božjoj.

Riječ Gospodnja

Apostol Pavao je svjestan kako nije odviše teško u srcima ljudi zapaliti vatru čovjekoljublja i bogoljublja, ali je zahtjevno i teško podržavati da to zaživi i donosi plodove. Tako nakon desetak godina od svog boravka u Korintu Pavao piše svoju Prvu poslanicu utemeljenoj zajednici vjernika zbog toga što njegov naviještaj evanđelja nije uhvatio dublje krojenje. Za ovu nedjelju imamo samo ulomak iz kojeg je razvidno kako Pavao govori da njemu nije do blještave rječitosti, govorničkog umijeća ni beskrajnog nadmudrivanja, već da mu je najviše stalo do "ludosti križa", do navještaja ljudsko-božanske rasete ljubavi koja se u Isusu Kristu dokazala kao put oslobođenja, očovječenja i spasenja. Pavlu je bilo poznato kako u svakom lučkom gradu pa i u Korintu prolaze i odlaze putnici, trgovci, vojnici te da podzemlje obavlja svoje poslove. Među takvima moguće je u naviještanju evanđelja doživjeti neuspjeh i razočaranje, ali on ima smionosti i hrabrosti biti ustrajan pa i pismeno naviješta Isusovu spasonosnu ulogu koja je potvrđena mukom i smrću na križu te slavnim uskrsnućem. To je za Pavla bitno pa zato Korinćanima, uz ostalo, piše: "Da se vjera vaša ne temelji na mudrosti ljudskoj nego na sili Božjoj." To znači da su povjerovali ne zbog zavodljivog sjaja propovjednikove (Pavlove) riječi već zbog djelovanja milosne snage Duha Božjega, pa trebaju iz tog razloga biti logičniji te dosljedno i ustrajno rasti u vjeri.

Evandjelje: Mt 5, 13-16

Vi ste svjetlost svijeta.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

„Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze.“

„Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad što leži na gori. Niti se užiče svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.“

Riječ Gospodnja

Ulomak iz Evandjelja po Mateju govori o veoma važnoj ulozi kršćana u svijetu. Evandelist navodi da je Isus za one koji u njega vjeruju rekao: “Vi ste sol zemlje”, “vi ste svjetlost svijeta”. Prisjetimo li se kako je uloga soli u doslovnom smislu popravljati ukus hrane i očuvati je od kvarenja, onda nam biva jasno kako Isusove riječi treba shvatiti u prenesenom, duhovnom značenju. Zadaća kršćana je štiti čovječanstvo od pokvarenosti i truleži. Kako? Oni trebaju svijetu upozoravati na zdrava, humana, općevažeća načela etike i morala koja su nužna za održavanje i unaprjeđenje “kulture života” i “civilizacije ljubavi”. Biti “svjetlost svijeta” znači unositi nadu u beznađe, smisao u besmisao, istinu u laž. Ako kršćani žele biti dosljedni Isusovim izjavama, onda ne smiju bježati od svijeta već trebaju oslušivati: Što taj svijet traži? Gdje traži? Što pronalazi?, pa mu kroz to ukazivati i ponuditi svjetlo ljudsko-božanske čovječnosti. Otkriti i prihvatiti Božju ljubav po Isusu Kristu znači i živjeti u svjetlu, znači zračiti tim svjetlom i drugima. Zato Isus u evandelju veli: “Neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima”, jer kad ljudi vide djela kršćana prožeta nesebičnom i sveobuhvatnom ljubavlju, tada ne slave dotičnu osobu, već “Oca koji je na nebesima.”

Ivo Martinić Glas Koncila 6 / .05.

Vi ste svjetlost svijeta.

Na životnim putovanjima može se lako dogoditi zamjena vrijednosti. Ima o tome više priča, a sve završavaju poukom što je pravo bogatstvo u životu.

Potruga za izgubljenim blagom

Neki su pustolovi u dalekoj zemlji otkrili veliku količinu zlatnih predmeta i dragoga kamenja. Toga je bilo toliko da se moglo govoriti o pravom bogatstvu. To je bilo zapravo davno izgubljeno blago na koje su mnogi i zaboravili. Ovi su bili uporni i uspjeli su ono što nikome nije. Kada su našli sanduke pune dragocjenosti bili su najsretniji ljudi na svijetu. Sav njihov trud sad se isplatio. Sve uloženo vrijeme sad je dobilo smisao. Bili su sigurni da će im se od sada svi diviti i veličati njihovu snalažljivost i uspješnost. Ali, pri povratku nastale su poteškoće. Nisu mogli naći put kojim su došli. Više su se puta vraćali na isto mjesto. Najgore je bilo to što su izgubili orijentaciju. Zatekli su se u pravoj pustinji, a da nisu znali kamo krenuti. Sunce je nemilosrdno pržilo, a pustinji se nije vidjelo kraja. Još gore je bilo to što im je preostalo samo malo vode. Sad im hrana nije bitna, nego su bili užasno žedni. Kad je nestalo i

posljednje kapi, uhvatila ih je strašna tjeskoba i strah. Svi predmeti od zlata i dragog kamenja nisu im ništa značili. Sad bi dali sto zlatnika, ma što sto - tisuću zlatnika bi dali za bocu vode, bocu najobičnije vode! I što je vrijeme više odmicalo padala je vrijednost zlata, a vrtoglavo je rasla vrijednost vode.

Ne treba dugo tražiti primjere koji govore da ovakve priče nisu bajke. Mnoštvo je ispričanih i neispričanih životnih priča koje govore o prolaznosti zemaljskih stvari. Ljudi se vrte u krug misleći da u onome što posjeduju, imaju golemo bogatstvo. A postoje trenuci kad bi čovjek sve dao za kap života. Jedina prava vrijednost je život. Tu vrijednost treba otkrivati i čuvati. Zato kaže Isus da čovjek ništa nema od toga da cijeli svijet stekne, a životu svome naudi. Svijet u kojemu živimo često znade zamijeniti vrijednosti. Ni vjernici nisu pošteđeni te napasti, pa ono što je sporedno postane glavno, stvarima kojima se ljudi trebaju služiti, počinju se klanjati. Tako je s novcem koji treba biti olakšanje međuljudskih odnosa. On je samo zamjena za ono što ti je potrebno za život. A zbog pohlepe, postane razlog svađe i nepravde kad ga se ima bez razloga, potrebe i pokrića. Tako je i s vozilima koja bi trebala biti samo sredstvo prijevoza, a ona postanu razlog rasipnosti i škrtosti.

Biti upadljivi po dobrim djelima

U takav svijet u kojemu važno postaje sporedno, a nevažne stvari postaju kao da su najvažnije na svijetu, u takav naš svijet dolazi nam riječ Gospodnja. Isus se obraća najprije svojim učenicima. Isusovi učenici trebaju prvi čuti njegovu poruku i svjedočanstvom života mijenjati svijet na bolje.

Sol je i u Isusovo vrijeme bila životno važna. Služila je u Hramu jer su njome čišćene žrtve koje su se prinosile. Znademo da je sol dragocjena ne samo kao dodatak hrani i kao sredstvo koje sprječava trulež. Sol je jednostavno korisna i potrebna za život. Kao što je s njom uspoređivan židovski Zakon, tako Isus uzima svjetlost i sol da istakne odgovornu zadaću učenika u odnosu prema svijetu u kojemu žive. Kao

što sol ne može biti neslana, tako ni Isusov učenik ne može sakriti svoju bit. Može se sakriti, ali onda gubi svoju narav. Željati biti neprimijećeni kao Isusovi učenici, isto je nemoguće kao sakriti grad koji se nalazi na vrhu brda.

Svjetlo i postoji zato da svijetli svima. Tako i kršćani trebaju biti upadljivi po pouzdanju u Boga i po dobrim djelima. Iako možemo skromno misliti da nismo ništa bolji od drugih, Evanđelje jasno kaže da ne možemo sami od sebe određivati smisao našega bića. Isus nam je omogućio potragu za izgubljenim blagom. Ustvari, za vrtom! Mi smo u potrazi za izgubljenim rajem. Ljudska nas slabost sili da gledamo na sebe i svoje probitke. Kristova mudrost traži da idemo za njim sve do znaka križa, jer, kako kaže Pavao, pobjeda i spasenje ne leži u mudrosti i snalažljivosti

Služba riječi 262-11

Ivan Meštrović, *Propovijed na Gori*, <https://polis.ba/>

Sol zemlje - svjetlo svijeta

Kolika bi samo samosvijest trebala prožimati učenike? *Vi ste sol zemlje! Vi ste svjetlo svijeta!* Ne veli Isus: *Budite sol zemlje, budite svjetlo svijeta.* On to izriče u indikativu, stvarnom stanju, a ne u zapovjednom načinu, imperativno. Isus učenike poistovjećuje sa svjetlom, sa solju. Nadovezuje Isus ove riječi na blaženstva.

Po čemu su Isusovi učenici svjetlo, po čemu sol? Isus veli: *Upravo vi, bespomoćni, vi siromasi, vi tugujući, vi gladni i žedni pravедnosti, vi milosrdni, vi sućutni, mirotvorci, čista srca, vi progonjeni: Vi ste sol zemlje! Ne Zakon, ne veliki mudraci, ne filozofi, ne ni velike građevine, pa ni sami Hram nisu svjetlo.*

Nijedan drugi izričaj u svim evanđeljima i zabilježenim Isusovim riječima ne odražava snažnije nutarnju samosvijest i identitet Isusova učenika od onih gornjih riječi iz Matejeva evanđelja. Kako bi visoko morali misliti o sebi oni koji su prihvatili Isusovu poruku! Čini se kao da ovim riječima sam Gospodin stavlja sudbinu svijeta u učeničke ruke, kao da o njima ovisi cijelo nebo i zemlja. Kao da Isus hoće reći: *Ma čovječe,*

u tebi živi nešto neuništivo, nešto što te veže sa samim Nebom, ako si prihvatio moju riječ, kako je kraljevstvo Božje, ne samo među vama, nego upravo u vama samima. Jer, upravo ti imaš što reći svijetu, ti raspolažeš pravim sredstvima, ti si ona sol, koja čuva svijet od truleži i raspadanja, ti si ono svjetlo koje svijetli, ti si vidljiva tvrđava koja odolijeva svim navalama vremena, bura i oluja, svih neprijateljskih vojni.

Obično se veli kako je biblijski govor ultimativan (tj. krajnje zahtjevan), apelativan (apelira na čovjekovu svijest) te alternativan (naime, stavlja čovjeka pred nužnu alternativu, pred odluku: ili - ili). Uzmemo li pak Isusov Govor na gori, pronaći ćemo malo od toga svega. Isus u tome govoru upućuje na stvarno stanje stvari, upućuje na ono što se zbiva kad se prihvati njegov proglas. Dakle, govor je indikativan, govori u indikativu.

Ne veli Isus: *"Budite siromasi, mirotvorci, milosrdni, progonjeni"...* Ne veli ni: *"Budite sol zemlje, svjetlo svijeta, grad na gori!"* On veli: *Vi to već jeste. Snagom riječi, krštenja, snagom Duha Svetoga, snagom usmjerenja svoje egzistencije.* Učinak onih blaženstava o kojima smo prije govorili vidi se upravo ovdje u ovoj konkretnosti: *Vi ste sol, svjetlo,*

grad. Isus govori u indikativu, a njegov je govor, da se izrazimo i riječima suvremene lingvistike, i performativan. On oblikuje čovjeka, stvara novo. Njegova je riječ sposobna biti stvarateljska, mijenjati čovjeka. "Reci samo jednu riječ..."

Koji je smisao soli? Nije u samoj sebi, nego u odnosu na hranu. Ona čini hranu tečnom, prijatnom, ugodnom. Koji je smisao svjetla? Svijetliti. Pavao veli, 'vi ste svjetlo u Gospodinu' (usp. Ef 5,8). Ili pak Filipljanima: "Posred izopačena i pokvarena naraštaja vi svijetlite kao svjetlila u noći" (2,15). Svud okolo mrak, samo učenici svijetle. Slika koja i danas pristaje kao i onda. Nema više zatvorenih kršćanskih područja. Vjernici su velika dijaspora. Kršćani su napad svjetla na tamu svijeta. Nije snažniji Sin tame od sinova svjetla.

Svrhovitost i učinkovitost soli jest u tome da ona mora u hranu, da se mora otopiti. Isto su i učenici u svijetu. Nevidljivi u svijetu, poput soli u hrani, ali bez njihove nazočnosti sve je pokvarljivo i pretvara se u lešinu. Učenici se ne smiju zatvarati u svoj geto, svoj uski krug istomišljenika, u sebe. Učine li to, nisu ni za što. Sol sama za sebe nema nikakve svrhe. Učenik mora u svijet, u tijelo svijeta, u tijesto. Da se ne pokvari. Vrijedimo samo onoliko koliko ukusa dajemo i koliko spašavamo svijet (što bi bilo od mora da nije slano?!), koliko topline i ljubavi iz sebe izharujemo, odnosno, koliko smo tame sposobni pobijediti u samima sebi, koliko straha, osvete, zla i mržnje u sebi nadvladavamo. To je ono što nas čini svjetlom svijeta, solju zemlje.

Dakle, Isus kao da želi reći: *Ovaj bi svijet bio bez vas učenika bljutav, otužan, u mraku. Učinite se korisnima u svijetu. Budite od koristi. Nestanite. Sol nije ništa ako ne dođe u hranu. Jednako i svjetlo, ako ne svijetli. Svjetlo mora na svijećnjak.* Učenici, ako su pravi, ne mogu se sakriti pred svijetom, ne mogu sakriti svoj identitet. Oni su prepoznatljivi. Ne smiju kriti sebe od svijeta, oni moraju svijetliti. To je dio njihovih misija u svijetu, njihova poslanja, makar ih očekivala i progonstva.

Koji je smisao soli, svijeta, grada na gori? Isus veli, da vide vaša dobra djela. Učenici trebaju učiniti u svijetu Isusa vidljivim. Bog je stoga postao čovjekom kako bi nastavio živjeti u svakome učeniku. Kako bi se nastavio utjelovljivati u učenicima. Svijet treba iskusiti vašu ljubav, vašu dobrotu, svijet mora biti pokrenut prema Bogu. Isus ne veli, da vide vas i da vas slave, nego da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega u nebesima. Ne isticati sebe, ne stavljati sebe na svjetla pozornice. Sve dolazi od Gospodina. Od njega je svako dobro djelo, svaki dobar naum.

Činite sve tako da ljudi ne slave vas, nego preko vas Oca nebeskoga. Činiti tako da ljudi pitaju: Odakle vam ta snaga, odakle vam ta zauzetost za svijet? Gdje je ta vaša energetska centrala odakle se napajate? Odgovor mora glasiti uvijek: *u Kristu i iz Krista, iz njegovih sakramenata koji su energetske izvori, nepresušni.*

Naviještati svjetlo i biti svjetlo, to je smisao učeničkoga poslanja i identiteta.

Fra Tomislav Pervan, <http://www.medjugorje.hr>

Mali vjeronaučni leksikon

Milost

Milost, latinski *gratia*, grčki *χάρις*, u kršćanstvu, nadnaravni dar ili pomoć što ih Bog daje ljudima radi njihove duhovne izgradnje i konačnog spasenja; učinak te božanske dobrohotnosti.

Prema kršćanskom učenju, milost je nezaslužen i nezasluživ dar. Premda je pojam milosti dijelom sadržan u Starom zavjetu (božanska sućut, vjernost i milosrđe), to je središnji novozavjetni i kršćanski pojam. U Pavlovoj novozavjetnoj teologiji, milost je opreka starozavjetnom Zakonu i djelima.

Prema Katekizmu Katoličke crkve, milost je pomoć koju Bog pruža čovjeku da odgovori svom pozivu te mu postane Božji posinak. Na poticaj milosti čovjek se okreće prema Bogu i udaljuje od grijeha; tako prima oprostjenje i pravednost odozgor. Bog svojom milošću pretječe, pripravlja i potiče slobodan čovjekov odgovor.

Posvetna milost je nezasluženi dar kojim Bog dariva svoj život; Duh Sveti je ulijeva u dušu da je ozdravi od grijeha i posveti.

„Karizme“ su posebne milosti Duha Svetoga; usmjerene su na posvetnu milost, a cilj im je zajedničko dobro Crkve. Bog djeluje i po mnogostrukim djelatnim milostima, što se razlikuju od stalne milosti koja je u nama trajno.

Čovjekova zasluga pred Bogom samo je posljedica Božje volje da čovjeka pridruži djelu svoje milosti, te je u prvom redu treba pripisati Božjoj milosti, a onda i čovjekovoj suradnji. I sama čovjekova zasluga pripada Bogu.

Pravoslavlje milost (blagodat) shvaća u duhu istočnih crkvenih otaca. Ona je energija, božansko djelovanje, osobno i nestvoreno, kojim čovjek postaje dionikom božanske naravi.

Protestantizam naglašava nužnost milosti u opravdanju dajući joj prednost pred zaslugama (*sola gratia*). Luteranstvo dopušta i djelatnu milost sakramenata. Kalvinizmu zagovara opću milost za sve i učenje o predestinaciji (predodređenost za spasenje ili propast bez obzira na zasluge).

Ako nismo ni svjetlo, ni sol - nismo ni svjedoci

K'o što je u Ivanu Krstitelju imao vjernog svjedoka, za svoga Sina - našeg Spasitelja Isusa Krista, tako Bog u svakom vremenu, pa i u ovom našem današnjem, traži svjedoke - ljude koji će za Nj svjedočiti riječju i životom.

Bog i preko ovog maila, preko ovih riječi kojima sada prolaze Tvoje oči, dok ih čitaš - Bog i Tebi postavlja isto pitanje: *hoće li među onima koji ovo čitaju biti onih koji su moji, koji su Božji?! - Mogu li kao Bog računat' na Tebe?*

- Ne onda, kad voda dođe do grla i kad se nema kud, pa ćeš u očaju zavapit': *Bože, pomози, Tvoj sam!*

Nego i ondje, gdje se 'krešu' bogovi na tribinama, zbog promašenog gola; i onda kad po kafićima i po bauštelama na red dođe ismijavanje kršćanskih svetinjâ; i kad na kavi s drugama oblajavaš sve da ne ostane ni repač od tave - de da i onda čujem: *Bože, Tvoja sam!*

Nas koje je krsna voda oprala, mi vrlo često zaboravljamo da smo po krštenju pozvani bit' i glasnici - i svjedoci! Kamo god mi išli, kako god živjeli, mi sebe nosimo - i ljude dovodimo bliže Kristu, ili ih tjeramo od Krista!

Bio sam i sâm u sudnici, kad sam bio pozvan za svjedoka, i jako dobro znam o čemu govorim - i što točno znači ta riječ-svjedok!

I dok sam izgovarao svoje svjedočenje, itekako sam razumio, da u sudnici nema mjesta za rekla-kazala, nema mjesta za svjedočenje iz „druge ruke“, jer takvo svjedočenje je nepouzđano.

Moj školski kolega iz gimnazijskih dana, fra Iko, posl'o mi je sad u subotu poruku i sliku čak iz New Yorka. Fra Iko tamo pomaže svojoj franjevačkoj subraći u blagoslovu obitelji.

Uslik'o se fra Iko s nekim starijim gospodinom i ovako mi napis'o:

Jozo I., došao 1961. u USA! - Ima 85 godina!

Kaže Jozo: „Za održavat' mozak u aktivnosti, rekli su mi da je dobro ispunjat' križaljku! - Ja ne znam ispunjat' križaljku, ali znam molit' krunicu - i tako održavam bistrim svoj mozak!“

U ovome i jest bit našeg kršćanskog svjedočenja!

Svjedoci za Krista, oni su 'svjetlo' u tami ovog svijeta; svjedoci kršćanske vjere, oni su sol u ovom bljutavom svijetu koji nas okružuje.

- A ukoliko nismo ni svjetlo, ni sol - onda nismo ni svjedoci!

Svjetlo koje ne svijetli, potok koji ne teče, kvasac koji ne raste - sve to nije ništa veća anomalija, da ne kažem prijevara, nego li su kršćani koji ne svjedoče za Krista. (Arthur Tappan Pierson).

Alojzije Stepinac

10. veljače

Iz Propovijed Svetog Oca sv. Ivana Pavla II. na svečanome euharistijskom slavlju proglašenja blaženim sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca

Velik je broj mučenika koji su tijekom stoljećâ nikli u ovim krajevima, počevši od vremenâ Rimskoga Carstva, s likovima kao što su Venancij, Dujam, Anastazija, Kvirin, Euzebij, Polion, Mavro i toliki drugi. Njima su se u kasnijim stoljećima pridružili Nikola Tavelić i Marko Križevčanin, zatim mnogi svjedoci vjere u vrijeme otomanske vladavine te oni iz naših vremenâ među kojima se ističe svijetla osoba kardinala Stepinca. Oni su svojom žrtvom ujedinjenom s Kristovim patnjama pružili posebno svjedočanstvo, koje, unatoč zubu vremena, ništa ne gubi na svojoj rječitosti, nego nastavlja izharivati svjetlo i širiti nadu. Osim njih, ima i mnogo drugih pastira i običnih vjernika, muževa i žena, koji su krvlju potvrdili svoju vjernost Kristu. Pripadaju velikomu mnoštvu onih koji, odjeveni u bijele haljine i s palmama u rukama, stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem (usp. Otk 7,9).

Blaženi Alojzije Stepinac nije prolio krv u doslovnome smislu riječi. Njegova je smrt uzrokovana dugotrajnim patnjama, koje je podnio: zadnjih je petnaest godina njegova života bilo obilježeno neprekinutim nizom zlostavljanjâ posred kojih je odvažno izložio vlastiti život radi i svjedočenja za Evanđelje i za jedinstvo Crkve. Svoju je sudbinu, da se poslužim Psalmistovim riječima, položio u Božje ruke (usp. Ps 16[15],5).

Ne dijeli nas mnogo vremena od života i smrti kardinala Alojzija Stepinca: samo trideseto sam godina. Svima su nam poznate okolnosti ove smrti. Mnogi među nazočnima mogu iz vlastita iskustva posvjedočiti koliko su onih godina bile obilate patnje Kristove među pučanstvima u Hrvatskoj i tolikim drugim zemljama našega kontinenta. Razmišljajući danas o Apostolovim riječima iz dna srca stanovnicima tih zemalja, želimo da i u njima, nakon patnje, bude obilata utjeha raspetoga i uskrsloga Krista.

Današnji je obred proglašenja blaženim za sve nas poseban razlog utjehe. Ovaj se svečani čin događa u hrvatskom marijanskom nacionalnom svetištu u Mariji Bistrici u prvu subotu u mjesecu listopadu. Pred očima Presvete Djevice ugledni sin ove blagoslovljene zemlje biva uzdignut na čast oltara, o stotoj obljetnici svojega rođenja. Ovo je povijesni događaj u životu Crkve i vaše nacije. Podnijevši u svojem tijelu i duhu okrutnosti komunističkoga sustava, jedan od istaknutih likova Katoličke crkve

zagrebački nadbiskup kardinal Alojzije Stepinac sada se povjerava sjećanju svojih sunarodnjaka s blistavim znamenjima mučeništva.

Biskupi su vaše zemlje tražili da proglašenje blaženim Alojzija Stepinca bude upravo ovdje, u svetištu Majke Božje Bistričke. Iz osobnoga iskustva znam što je za nas Poljake u doba komunističke vlasti značilo svetište na Jasnoj gori, s kojim je na poseban način povezan pastirski rad sluga Božjega kardinala Stefana Wyszyńskog. Ne čudim se da je slično značenje za vas imalo ovo svetište, u kojemu se sada nalazimo, ili ono u Solinu, kamo ću poći sutra. Odavno sam želio pohoditi svetište Majke Božje Bistričke. Rado sam zbog toga prihvatio prijedlog hrvatskih biskupa i danas na ovom znakovitom mjestu obavljam svečani čin beatifikacije.

‘Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom’ (Iv 12,24.26). Dobri je Pastir za blaženoga Alojzija Stepinca bio jedini Učitelj: Kristov je primjer sve do kraja nadahnjivao njegovo ponašanje te je položio i život za stado, koje mu je bilo povjereno u posebno teškom povijesnom razdoblju.

U osobi se novoga blaženika spaja, da se tako izrazim, cjelokupna tragedija koja je pogodila hrvatsko pučanstvo i Europu tijekom ovoga stoljeća obilježena trima velikim zlima: fašizmom, nacizmom i komunizmom. On je sada u nebeskoj slavi okružen svima onima koji su, kao i on, dobar boj bili, kaleći svoju vjeru u kušnjama i nevoljama. U njega danas s pouzdanjem upiremo svoj pogled ištući njegov zagovor.

Znakovite su u vezi s tim riječi što ih je novi blaženik izgovorio 1943. u vrijeme Drugoga svjetskog rata kada je Europa bila pritiješnjena nečuvenim nasiljem: ‘Kakav poredak zastupa Katolička crkva, kad se

danas cijeli svijet bori za novi poredak? Mi, osuđujući sve nepravde, sva ubijanja nevinih, sve paleže mirnih sela, sva zatiranja sirotinjskih žuljeva... odgovaramo ovako: Crkva je za onaj poredak, koji je toliko star, koliko i deset zapovijedi Božjih. Mi smo za poredak, koji je napisan ne na raspadljivom papiru, nego u savjesti ljudskoj prstom Boga živoga.’ (Propovijedi, govori, poruke, Zagreb 1996., str. 179–180.)

‘Oče, proslavi ime svoje!’ (Iv 12,24.28). Svojim ljudskim i duhovnim životnim putem blaženi Alojzije Stepinac svojem narodu pruža svojevrsni kompas da bi se znao orijentirati. Evo glavnih točaka: vjera u Boga, poštovanje čovjeka, ljubav prema svima sve do praštanja, jedinstvo s Crkvom kojoj je na čelu Petrov nasljednik. Dobro je znao da se ne može popuštati kad je u pitanju istina, jer istina nije roba kojom se može trgovati. Zbog toga mu je bilo draže prihvatiti patnju negoli izdati svoju savjest i iznevjeriti obećanje dano Kristu i Crkvi.

Nije bio sam u tome hrabrom svjedočenju. Uz njega su bile i druge odvažne osobe, koje su, da bi sačuvale jedinstvo Crkve i branile njezinu slobodu, prihvatile da zajedno s njim plate teški danak tamnice, zlostavljanja, pa čak i krvi. Danas se tomu mnoštvu nesebičnih duša – biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, vjernicima svjetovnjacima – divimo i zahvaljujemo im. Slušamo njihov snažni poziv na praštanje i pomirbu. Oprostiti i pomiriti se znači očistiti sjećanje od mržnje, zavade, želje za osvetom, znači priznati bratom čak i onoga koji nam je nanio zlo, znači ne dopustiti da nas zlo pobijedi, nego zlo svladavati dobrom (usp. Rim 12,21).

<https://www.vatican.va>

NAŠI POKOJNI

SLAVKO KRZNARIĆ,

PU primorsko - goranska, Ogulin, 6. veljače 1992.

GORAN JURATOVAC,

PU zagrebačka, Zagreb, 6. veljače 1992.

ANTON PLEŠA,

PU ličko - senjska, Velebit, 7. veljače 1993.

IVAN CAPAN,

PU zagrebačka, Zagreb, 7. veljače 1994.

PERO ĐUKIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 8. veljače 1994.

IVAN BILANDŽIĆ,

PU brodsko - posavska, u službi, Slavonski Brod , 10. veljače 1992.

POČIVALI U MIRU